

RUSIJA

In takrat, takrat - o Bog! - sem zagledal sanje, ki sem jih davno sanjal, davno in preden je prišlo do vojne. Zdaj namreč te sanje postajajo resnica, in jaz jih bom od tega trenutka dalje pripovedoval in dopolnjeval. Zakaj resnica so. Resnica! bom vpil do smrti.

Ali nam bo kdaj odpuščeno, brat? sprašuješ.

Bo!

Poslušaj sanje o tebi. Resnica so. Kakor je resnica Bog.

Ko si me vprašal, ali bo zbrisano, kar smo si bili z nožem vpisali tistega julija, ko smo ubili Germana, sem se čudno zbudil. Prebujal sem se potem vse tiste dni, do trenutka, ko so te prišli iskat za v nemške vojake.

Zagrohotal sem se, ko si odhajal.

To je strahoten posmeh.

Ti, brat, boš živel, sem spoznal tisti trenutek. Samo dopolnit odhajaš, kar bi bil moral oni Nemec, ki smo ga bili ubili.

Befehl ist Befehl!

Sanjal sem, da si bil v čudni uniformi. Videl sem te hoditi po ravninah, kjer dehti pelin in kjer trepetajo vijoličaste megle. Ponujajo ti **СОЛЪ И ХЛЕБ** prav slišal sem besedo "hljeb".

Duh prsti me je prišel napojit v sanje.

Tista dežela je ena sama njiva. Ti pa hodiš oholo mimo rok, ki ti ponujajo kruh. Vsenaokoli so ognji. Dim. Ljudje pa pojejo žalostno in dolgo pesem, molitev te dežele:

64

Vniz pa matuške
pa Volge ...

-Germanski soldat! te kliče otroški glasek.

Ti greš dalje. Kakor duh v tistih meglah. A le, le zvrneš pogled nazaj. Mali froc pa meri vate z revolverjem. Iz cevi revolverčka se zažene kratek, rumeno-rdeč rezget.

-Du dume Kopf du! se zadereš po nemško in skočiš za vogal uprave vaškega kolhoza. Tu šele spregovoriš po domače, ko si ogledaš platneno varovalko.

Dve luknji! rasteš s pogledom. Mulc zajebani, rečeš in pomoliš zaskrbljen "ksiht" izza vogla.

Teen! zapoje struna strela.

Urže te ob zid. Strel ti je načel uhelj. Začutiš, kako ti vleče skozenj. Kri ti zakaplja v težkih rubinih.

-Pes ti mali! naprožiš v četrtr sekunde brzostrelko. Počepneš. Kri z uhlja ti poliva život. Madeži se širijo kot naftni.

Tt, tt poškropiš.

-Na, rečeš in obesiš orožje po lovsko. Greš v megle. V dim, ki se vzdiguje

in smrdi po starih in mokrih cunjah.

Posmehuješ se: se bo vsaj enkrat presušila ta vlažna in temna dežela. Morali smo priti in jo zažgati od zahoda proti vzhodu.

Svinja si! si rečeš.

Schwein!

Svinjád!

Ne, ne te razylačí že prav uživavski smeh, ne, ne, vest ne useka več, si pripoveduješ. Ne upali ta "feuerzeig". So mokri kamenčki, Bogi Take stvarce se ukrešejo doma, na suhem, ko si sit; pri babah in v posteljah. Tu pa - in pogledaš naokoli - tu moraš, moraš ubijati, če nočeš, da si sam ubit. In jaz bom...

Tttt, tttt, t.

Kakor senca poletiš nizko po zemlji. Vidiš, kako se kameradi prekopicujejo z upihnjanim duhom. Telo jim spodnese brez logike v nesmisel.

-Hudičal se odpočivaš v bombnem kraterju in misliš, misliš hitro: samo kugla te prebije in že vdira vate voda smrti.

K tebi se zavale trije kameradi s šarcem: Vas ist mit dir? Wunder? In že postavljajo šarec na rob kraterja, se ukopujejo in oblagajo s skalami.

Dim se plazi deset metrov od nas. Črn in katranasto gost. Vdihneš. Še enkrat. Telo se ti razleza v utrip radosti.

-Was ist es? te gleda strelec in se razsvetljuje tudi sam s smehom.

Ti pokažeš v dim.

-Jaja, zapoje strelec, stinkt, alles stinkt in diesem Land, auch Herr Gott im Himmel.

-Teo! zavpije strelčev sosed, pomočnik.

Iz šarca pogleda dolg rafal.

Ti pa se smehljaš: tako, tako, se lajšaš, tako diši naša Jula. Jula, vohaš. Vohaš in rineš k robu kraterja.

-Sheisse! vpije nate strelec.

Rusi zanorijo kot noro listje. Vro in vpijejo mehko, pretresljivo. Tako da jih moraš streljati. To so molitve in ne vojaki. Ti hudiči nas bodo potolkli z molitvijo.

Padajo, padajo, padajo, se razveseljuješ, ko padajo.

Val je nazadnje odstreljen. Iz megljenih odprtin, skozi katere so prihajali, zeva mir. Ta mir diši po materinskih žalostih. Ranah, Spet se sliši žalostno pesem:

Vniz pa matuške
pa Volge ...

65

V dimu vznikajo plameni in razsvetljujejo temo.

-Strašno! reče strelec, zroč z belimi. Singen, je nastavljal uho. Ja, sie singen, singen, tolče z glasom, v katerem je kladivo.

-Das sollte nicht lange dauern, se oglasi pomočnik. Das muss hin sein.

Prizgete si cigarete. Ležete na hrbet in zrete v temo nizkega neba.

-Panzer! reče nekdo od vas.

Mimo privezujete dušo k telesu.

Neki glas iz kupa mrtvih vas začne drezati.

Bo ... ponoviš v mislih.

Oni trije tudi napno sluh v smer mrtvih.

-Bo-go-ro-diiiiica, zaslišiš razločno iz kupa mrličev.

-Was ruft man? se zareži strelec. Čelo mu počepne tako nizko, ko da bi z njim zamižal. Bogo-ro-djica? se baše s tujo besedo. Was heisst das?

-Gottmutter! rečeš.

-Gottmutter! se izdero vsi trije. V žrelu imajo temo. Smejejo se kot na harmoniko.

-Du, du, te v smehu nagovarja strelec, sag du dem lfan, dass er jetzt zum Teufel rufen muss.

Spet so se vsi trije zarežali.

-Diese Russen, diese ...

-Panzer! Strelec pograbi šarec in se skobaca iz kraterja.

Ti se približaš strelni lini in otipavaš odzad svoje bežeče kamarade.

Hrum motorjev, vidiš in čutiš, bo vsak hip predril dim.

In vhipu se iz teme utrga ogenj. Ti planeš v dno kraterja. Nad tabo plavajo strelji kot ogromne ptice. Čutiš, kako iz nekih teles v bližini uhaja dih življenja.

Rusi so.

Tank gre nadte. Vsi motorji brundajo proti tvojemu kraterju.

-Bog moj! še zmoreš in se skrčiš. Lasje ti zmrzujejo. Zasipa te zemlja in ti leze kot polž, v ušesa in nosnice. Nekaj hipov si v smrti. Vate vdira mraz. In prav to prikljiče celo skalo občutenj: začneš se premikati, vleči roke in noge iz ruske prsti, ki je tako dišeča.

Madona, premišljaš, če bi vedel, da sem živ.

